

“Els derrotarem a tots, a tots”

El primer ministre iraquiana, Iyad Al-lawi, parla de la lluita del seu Govern provisional contra les milícies xiïtes, els terroristes d'Al-Qaida i els lleials a Saddam, dels errors dels americans i dels perills per a tot el Pròxim Orient.

Primera ministre, la condició bàsica per a una reconstrucció de l'Iraq amb èxit és la seguretat general, no és cert?

— **Sens dubte, tot depèn de la seguretat.**

— Però llavors el seu Govern provisional, format el juny, no pot estar del tot content: la situació de la seguretat ha empitjorat, creix el nombre de segrests, d'atemptats amb bombes i d'assassinats.

— **Això depèn del punt de vista. Nosaltres veiem avenços cap a una situació millor.**

— On els veu? El país crema, hi ha rebel·lions de milícies a Najaf, Bassora, Fal-luja i també aquí, al baluard xiïta de Bagdad, Al-Sadr.

— **Esperi. Oblida que després de la guerra tot això era un caos, totes les institucions s'havien anat avall i hi havia un buit de poder. Llavors es va posar en marxa un projecte polític, a poc a poc anem dominant la situació de la seguretat, hem començat la reconstrucció de les institucions, com ara els organismes jurídics, la delinqüència ha disminuït. També ha disminuït el nombre d'atacs terroristes, tot i que l'abast de les seves activitats violentes és més greu.**

— Quines són les forces principals que s'amaguen darrere dels atemptats?

— **Ens trobem davant de tres categories: ja abans de la guerra, Saddam havia fet entrar al país i havia donat un fort suport a grups radicals islàmics que jo anomeno salamites. Havien de lluitar per ell, però no ho feien i esperaven a veure què passava. Llavors van aprofitar l'ensorrament del règim i el buit de poder per a polaritzar la situació i portar al país militants d'Al-Qaida i elements similars.**

Era força fàcil perquè no hi havia controls fronterers.

— Però, a més dels components islamistes de la rebel·lió, no hi ha —i no són pocs— gent fidel a Saddam?

— **Al segon lloc de la llista de terroristes es troben els partidaris de l'anterior règim que havien comès crims i que ara es revoltent contra tot el que troben, sobretot després de la dissolució de l'exèrcit i dels serveis de seguretat...**

— ...que va ser una greu equivocació de l'administrador dels Estats Units, Paul Bremer, ja que de sobte va deixar a l'atur centenars de milers de persones.

— **Sí, va ser un error fatal. Aquesta gent havien de fer-se càrrec de les seves dones i dels seus fills. Però després va sorgir un tercer grup: just abans de la guerra, Saddam va alliberar uns 30.000 presos, entre altres, homicides condemnats a mort, lladres i segrestadors. Tots aquests grups formen una terrible barreja amb un gran potencial de violència, i també hi ha connexions entre els grups.**

— El líder d'Al-Qaida a la clandestinitat a l'Iraq sembla que és el confident de Bin Laden Abu Mussab al-Zarqawi, que ha posat preu al seu cap. O es tracta d'un fantasma?

— **No, aquest home existeix realment. Manté una xarxa de terroristes pròpia de gent horrible. Al-Zarqawi és jordà, i ja era a l'Iraq abans que els americans hi entressin.**

— Aquí, a Bagdad, corre el rumor que els americans ja han agafat Al-Zarqawi, però que volen presentar el seu trofeu poc abans de les eleccions presidencials als Estats Units.

“Vull un Iraq independent sense tropes estrangeres, com qualsevol patriota”

— No, malauradament no l'hem enxampat. Però ni Zarqawi ni els altres aconseguiran res amb el terrorisme. Els derrotarem a tot, a tots.

— Com ho volen aconseguir?

— Ho hem d'aconseguir. Estem decidits a derrotar-los. És la lluita decisiva: o ells, o nosaltres. Si aquestes bandes perden, i perdran, això no solament passarà a l'Iraq, marxaran de tot arreu.

— El que és clar és que de recursos financers no els en falten, a aquests grups.

— Malauradament és cert. Saddam i la seva camarilla van aconseguir reunir fins a l'últim moment 1.900 milions de dòlars. Ara aquestes sumes immenses beneficien aquestes bandes terroristes. Alguns dels seus còmplices viuen a l'estranger i tenen aquests diners a mà, a la seva disposició, i els utilitzen per finançar els atemptats.

— Els islamistes, d'altra banda, continuen donant ajuts a una sèrie de països àrabs que vostè acaba de visitar en la seva gira pel Pròxim Orient.

— És evident que hi ha molts musulmans que no s'adonen que aquests grups se n'aprofiten. Contribueixen econòmicament fent donacions a diverses agrupacions religioses creient que han fet una bona obra.

— Es refereix al *khums*, la cinquena part dels ingressos que qualsevol xiïta pietós ha de donar per destinar-se a bones obres?

— Els creients que paguen el *khums*, lògicament, no saben que aquestes donacions beneficien Al-Qaida o altres grups. En aquella època hi havia enormes sumes de diners procedents de donacions que s'utilitzaven per a finalitats estranyes.

— Qui és actualment el seu rival polític més perillós en la política interior? El líder xiïta Moqtada al-Sadr i les seves milícies?

“Em sorprèn el concepte de ‘resistència’ que s’aplica als terroristes. Quin tipus de resistents són aquells que tenen el seu propi poble i els civils en el punt de mira?”.

— Moqtada és un home estrany. Fins ara no sé què vol de debò, en què consisteix el seu programa.

— En tot cas, les seves milícies, l'Exèrcit d'Al-Mahdi, els estan posant les coses difícils.

— Ni de bon tros tots els qui lluiten en aquesta milícia es poden considerar partidaris seus. Hi ha molta gentussa, delinqüents i lladres que es van escapar de la presó.

— Al-Sadr rep suport de l'Iran?

— No en tenim cap prova, d'aquesta afirmació. Tot és molt confús.

— El seu ministre de Defensa acaba de declarar que l'Iran és el “primer enemic” de l'Iraq.

— Les paraules del ministre s'han entès malament. Hem intentat aclarir a l'Iran i a la resta de veïns com són realment les coses aquí. Per això he fet una gira per diversos països àrabs. He estat a Egipte,

Síria i al Golf, i el viatge ha anat molt bé. També visitaré l'Iran. No tenim problemes amb els nostres veïns. Volem consolidar el sistema democràtic a l'Iraq i hi ha interessos comuns que ens uneixen als països de la zona. Per això treballem per establir relacions sòlides amb tothom, però si algú s'hi oposa o interfereix en els nostres afers interns, la nostra posició canviarà.

— Fem una breu ullada a Europa: què espera d'aquells països que, com Alemanya o França, es van declarar radicalment en contra de la guerra de l'Iraq?

— Que perdonin el deute de l'Iraq i que participin en la reconstrucció i l'estabilitat del país. He rebut una invitació oficial del canceller Schröder per a visitar Berlín. Hi aniré amb molt de gust.

— Però els seus amics americans estan en contra d'un compromís econòmic fort dels alemanys a l'Iraq.

— Crec que ara és més aviat al contrari.

— Si la seguretat de l'Iraq, com vostè diu, té la mateixa importància que la de tota la zona de l'Orient Pròxim, no passa res amb la proposta de l'Aràbia Saudita d'enviar tropes àrabs per garantir l'estabilitat de l'Iraq?

— Les propostes dels saudites són bones, i també sóc optimista quant a la cooperació futura amb l'Aràbia Saudita.

— Però encara no hi ha cap país àrab que es trobi preparat per a enviar tropes a l'Iraq.

— Esperí, perquè hi ha moltes coses en marxa.

— Potser això té a veure amb el fet que molts àrabs no consideren terrorisme les lluites i els atemptats a l'Iraq, sinó una resistència legítima contra les forces d'ocupació i els seus titelles.

— Em sorprèn el concepte de "resistència". Quin tipus de resistents són aquells que tenen el seu propi poble i els civils en el punt de mira? Fa poc vaig assabentar-me que van matar brutalment dos policies, els van tallar a trossos. La resistència nacional al Vietnam i a Algèria no havia actuat contra el seu propi poble, sinó contra l'enemic comú.

— Davant la precària seguretat, encara pot mantenir el seu calendari polític?

— Tirarem endavant la nostra construcció democràtica com tenim previst, sense restriccions.

"Volem consolidar el sistema democràtic a l'Iraq i establir relacions sòlides amb els països de la zona, hi tenim interessos comuns"

— Tot i el terrorisme, se celebraran les eleccions netes i lliures previstes pel gener?

— Un dels objectius del terrorisme és interrompre la nostra construcció democràtica. No els ho podem permetre.

— El secretari general de l'ONU, Kofi Annan, exigeix una data per a la retirada de les tropes dels Estats Units. L'hi donaran?

— És clar que arribarà el dia en què no ens calguin tropes estrangeres. Quan nosaltres mateixos puguem garantir la nostra seguretat tot anirà molt de pressa. Vull un Iraq independent sense presència de tropes estrangeres, com qualsevol altre patriota iraqià.

— El seu antic col·lega al consell de Govern provisional, Ahmed Txàlabi, ha perdut les simpaties dels americans. El seu Govern va fer que desallotgessin el despatx del partit de Txàlabi: havia imprès diners falsos i havia col·laborat amb el servei secret iranià. Ara torna a Bagdad i vostè ni tan sols ordena que el detinguin.

— Ahmed Txàlabi no és el meu enemic. Va haver d'abandonar la seu del partit perquè ara tots els partits iraqiàns han de desallotjar les seves centrals dels edificis del Govern. La resta és una qüestió dels tribunals. Això és tot.

— Què respon a aquells qui afirmen que vostè no és un democrata convençut i que també acabarà essent un líder autoritari, una mena de Saddam light?

— Si els he de ser sincers, aquestes acusacions no sé què volen...

— ...No ho diguem nosaltres, però se sent a l'Iraq.

— De fet jo formava part de l'anterior règim quan vam arribar al poder el 1968...

— ..."Nosaltres" era el partit socialista Baas, del qual vostè era líder com a xiïta seglar i en el qual va ingressar al servei secret a les ordres de Saddam Hussein.

— Sí, però de seguida vaig desvincular-me d'aquest règim perquè havia degenerat en una dictadura i vaig seguir el meu propi camí.

— Però durant un cert temps s'entenia molt bé amb Saddam. Què va causar aquesta ruptura?

— No ho negaré. Però de seguida vaig renunciar a la meua funció i em vaig allunyar d'aquest dictador. Amb això arribava la meua vida.

— El 1978 Saddam volia que el matessin al seu exili a Londres, on va estudiar neurologia. El van ferir greument i van matar la seva esposa. Ara vostè dirigeix la caiguda de Saddam amb l'ajut dels serveis secrets occidentals.

— Això mateix. Tinc la consciència tranquil·la perquè puc enorgullir-me d'aquesta llarga lluita contra la dictadura. Per això no deixo que ningú posi en dubte el meu honor.

— Què va sentir quan van trobar el dèspota enderrocat en un cau i amb l'aspecte d'un indigent?

— Des de fa molt de temps ja tenia clar que Saddam no era un home amb valor, sinó un covard.

— Vol dir que hauria d'haver-se suïcidat?

— Sigui com sigui, jo, d'ell, ho hauria fet. Després que haguessin matat els seus fills i que la resta de la família fugís i hagués perdut la terra, Saddam es va amagar en un forat per a rates i escorpins. Quina mena de líder és, quina mena d'home?

— Ara han tornat a instaurar la pena de mort. Saddam hi serà condemnat?

— Si Déu vol, això espero. Però això ho haurà de decidir el tribunal. Jo signaré el que decideixi.

Olaf Ihlau

Volkhard Windfuhr

© Der Spiegel - EL TEMPS

Traducció: David Egea